

Українські народні казки - казки для дітей

ІЗНИЙ ВОВК КОРОЛЕВИЧА З КОРОЛІВНОЮ ОД

Як залізний вовк королевича з королівною одружив

Був собі король і мав одного сина. Тому синові не було більше як вісім літ. А той король любив їздити на полювання. І поїхав одного разу полювати, але як зачав полювати — надібав залізного вовчка, такого, що він ще ніколи не бачив. І привіз його додому. Приходить до жінки і розповідає: — Знаєш, серце, що я такого звіра сплював, що ніде на своїм житті не бачив: залізного вовка! І показує жінці, і повідає до неї:

— Треба, серце, його замкнути до льоху, і щоби ключ сховала собі в кишеню, щоб його ніхто не випустив.

А сам справляє бал і розписує скрізь по королях, щоб з'їжджалися до нього на бал: хоче похвалитися тим вовчком. Заїжджаються пани, королі. їдять, п'ють.

А того короля синок мав лучок і пішов на двір бавитися. І бавиться собі, стріляє з того лучка. Та й як стрілив до того льоху, та стріла впала через ґрати до того льоху. І він став, і плаче, і повідає до того вовчка:

— Вовчку, вовчку! Віддай мені мою стрілку!

А він відповідає:

— Я тобі віддам, але випусти мене з тої неволі, а я тобі колись стану в пригоді.

— А як же я тебе випущу, коли ти замкнений?

Вовчок відповідає:

— А так: піди до мами, бався коло неї та й помаленьку вложи руку в кишеню. Там є ключик. Виймеш, прийдеш до мене, випустиш мене, та й знов підеш, та й помаленьку вложиш. Тільки нікому нічого не кажи.

Той пішов. Як зачав пеститися коло матері і вложив руку в кишеню. Вийняв ключик, приніс, відомкнув, випустив того вовчка. Замкнув знов на ключ, прийшов знов до матері, зачав бавитися і помаленьку вложив в кишеню.

А тії гості наїлися, напилися добре. Тоді той король каже:

— Тепер я, панове, покажу вам звіра такого, що ви ніколи не бачили.

І бере в жінки ключ, викликає всіх тих королів на двір, веде до льоху. А вовка нема! Де? Хто? Що? Хто випустив? Не знати де подівся! Великий зробився переполох.

Питає жінки і всіх слуг, чи не видів хто, бо великий тому стид: казав, що покаже, а тут нема!

Але один слуга повідав:

— Там ніхто не ходив, тільки панич.

Зараз зачали його питати. Він признався. Король наказав його замкнути, доки гості не пороз'їжджаються. Пороз'їжджалися гості. Тоді король наказав своєму маршалкові, щоби він узяв того хлопця і завіз у великі ліси, щоб там його згубив і серце з нього привіз. Але жінка просить, плаче:

— Один син!

А він таки на своєму:

— Таки я його згублю! Де то видано, він мені такий стид зробив?!

І таки посилає маршалка з тим хлопцем. Але мати кличе того маршалка секретним способом і просить, щоб він його не губив. Дає йому багато грошей, песика і повідає:

— Як вивезеш його в ліс, не губи ж його: пусти в світ, а песика забий, вийми з нього серце і привезеш напоказ. І як так зробиш, то дам тобі стільки, що будеш мати на ціле своє життя.

І він вивіз його в ліс, і так зробив: забив песика, взяв з нього серце, привозить і показує королеві.

А король йому дав дуже багато грошей. А жінка кличе і повідає:

— Я тепер тобі дам ще більше грошей за те, що ти так зробив.

І дає йому велику суму, і просить його, щоби він за сином доглядав. І для сина дає грошей багато, і

просить маршалка, щоб він хутко відправився.

Той маршалок відправляється. Приїхав до того лісу, надібав хлопця, взяв з собою, і поїхав в друге королівство, і знов став маршалком. А того хлопця віддав до кухні, і він там був літ кілька. Вже й виріс, і гарний хлопець. А маршалок собі панує в короля.

Але в того короля була дочка єдина, до неї сваталося багато королевичів, а вона за жодного не хотіла іти. І повідає вона до батька, щоб він вистроїв їй галерею на другім поверсі і щоби оповістив по всій губернії, що як вона вийде і сяде на тій галереї, і хто до неї доскочить конем — чи з панів, чи з королів, чи з циганів, чи з мужиків, то вона за того піде заміж.

І король так і зробив. Розписав скрізь по полах і по королях, що, «хто до моєї дочки доскочить конем на другий поверх, з якого би не був народу, то дочка піде за нього». Визначив термін і бал справляє. Прийшов той термін. З'їжджаються пани, королі, такі багаті, повбирані. І той маршалок збирається. А королевич вийшов, став собі за кухню, виплакався, подумав собі: «Гей, гей! Щоб то мені так можна, то і я би скакав! А я, бідний, нінащо перевівся». Стоїть, замузаний, та й плаче. Ось тут біжить вовк залізний — той, що він його випустив. Прибігає вовк і повідає:

— Як ся маєш?

А він повідає:

— Ей, маюся! Бачиш, як тепер через тебе бідую? Хотіли мене згубити, але дали мене на опіку маршалкові, і дали йому гроші за мене. А він мене запакував, а сам збирається до тої королівни скакати.

А вовк повідає:

— Стій! Не бійся! Ти мене визволив з неволі, тепер я тебе визволю.

Затрясся той вовк, і разом став з нього такий гарний кінь, як жодного такого не було. І вбрав його в королівське вбрання, і відправляє, і так йому повідає:

— Їдь же і ти! І як будуть скакати, то жоден не доскочить. І твій опікун буде скакати, але не доскочить. А ти своїм доскочиш. І поцілуй її в руку, і назад хутко втікай, щоб тебе ніхто не піймав. І він так зробив. Приїхав до палацу. Зачали скакати. Котрий скочить, то не може доскочити. І його пан, той маршалок, з цілої сили скаче і не може доскочити. А він як скочив своїм конем — доскочив, поцілував її в руку і сам назад! І так втік, так хутко, що ніхто не заглянув, де подівся. Але їй дуже сподобався, та не знати де подівся.

От усі роз'їжджаються. Питає король:

— Хто доскочив?

А той маршалок відповідає:

— То я!

Тая королівна повідає, що то не він доскочив, а той каже, що він доскочив. Батько тоді й каже дочці:

— Дай спокій! Він би не казав, якби не доскочив.

Вже вона мусить іти за нього. І починається весілля, з'їжджаються гості. Прийшов другий день, вже мають брати шлюб, а вона просить батька, щоб іще раз поз'їжджалися.

— Нехай придивлюся, чи він то доскакує.

І батько на те пристав, розписав знов по тих самих, щоб з'їжджалися. Поз'їжджалися знов. А той хлопець знов вийшов з-за кухні та й плаче. Біжить вовк.

— А чого ти плачеш?

А він повідає:

— Як же мене не плакати? Казав, що тая королівна буде моя жінка, а з нею вже мій пан жениться. Але ще будуть скакати.

Вовк каже:

— Стій, не журися.

Затрясся вовк, і став такий кінь гарний, ще кращий, як перше був. В королівське вбрання вбрав його і повідає:

— Їдь же! І як тепер скочиш, то вона дасть тобі перстень, то ти знов тікай.

Поїхав він. Скачуть пани, королі до неї. Той маршалок скаче. Але ніхто не може доскочити. А він на своїм коні як скочив, то так, що мало на галерею не вискочив. Вона дала йому перстень, і він хуленько помежи люди. І втік знов у своє місце. Розібрався, та й як те все від нього зникло, то й знов зажурився.

А король питає:

— А що? Хто доскочив?

А той маршалок повідає:

— Я,— каже,— доскочив.

Королівна каже, що то не він, а він таки повідає її батькові, що таки він. І король вірить йому.

Вона каже до батька:

— Ну, коли то він, то нехай мені покаже той перстень, що я дала.

Зараз його запитали:

— Де той перстень, що вона тобі дала?

Він повідає:

— Ой нема, бо як скавав назад, то він мені випав з рук.

І таки король не йме віри королівні, каже:

— Якби то не він, то не признавався би, а той би другий ніде не подівся!

І знов весілля признає.

А той королевич у кухні почув, що таки весілля, та й плаче, що вже два рази доскочив, і нема нічого з того. Прийшов уже час шлюб брати. Вона знов просить батька, щоб ще раз скакали.

А батько повідає:

— Я тобі ще той раз дозволю, але вже це раз останній.

Знову з'їхалися всі. Вийшла вона на галерею, і знов скачуть. А той хлопець вийшов знов за кухню та й плаче. Дивиться — біжить вовк.

— Ей, чого ти плачеш? Стій, не плач!

— Ей, як мені не плакати, коли я вже два рази скавав і нема нічого з того? Вона таки за маршалка іде! Але ще скачуть.

Вовк повідає:

— Нехай скачуть. Іди ще й ти скакати.

Затрясся вовк, і став кінь, в королівське вбрання одяг його і каже:

— Їдь, добувай свого. І як будеш скакати, то твій пан схоче, щоб ти не доскочив, то тобі відрубав на лету мізинний палець. Але як доскочиш, то вона тобі дасть своєї шалі шматочок, і ти хутко назад утікай. А вона буде дивитися, де ти подінешся, але таки не побачить, а твій пан тебе не пізнає. А як прийдеш до кухні, то перезуйся в інший чобіт, а палець тією шаллю обмотай.

І так відправляє його, а сам зник.

Прийшов королевич до палацу. Як скочить догори — доскочив. Вона дала йому свою шальку. І як він вже летів донизу, то маршалок як рубане його мечем по нозі, то йому мізинний палець відрубав. Той хлопець хутко помежи люди, та й не знати де подівся. Прийшов до кухні, перезується, обмотав собі тією шалькою ногу і той палець, що перстень на ньому. Та й робить свою роботу. І ніхто не знає, де він був. І знов питаються:

— Хто доскочив?

А той маршалок повідає, що таки він доскочив. Та й таки доводиться справляти з ним весілля, і

вже на другий день мають брати шлюб обоє.

Прийшов вечір. Вийшов той королеви́ч за кухню та й плаче. Біжить вовк:

— Чого ти плачеш?

— А як же мені не плакати? Вже три рази доскакував, і нема нічого з того. Бо вже через цю ніч гуляти весілля мають, та й вже возьме шлюб з тим маршалком.

— Цить, не плач, вона твоя буде! На тобі бубон. І підеш вночі, як будуть гуляти весілля, та й затарабаниш у той бубон. Стане військо довколо того палацу. І кожен воїн буде мати дуже гарні квіти, і будуть її вітати і дарувати квіти. То їй це дуже сподобається. А тебе як забачать з тим бубном, то схочуть зловити, а ти втечи, і тоє військо зникне.

Прийшла ніч, бере він той бубон і йде. Приходить до палацу. Музика грає, гуляють. Він став собі під вікном, де вона сиділа. Як затарабанив! Стало дуже гарне військо довколо того палацу, і кожен воїн тримає квіти в руках. Тії пани всі повибігали: довкола військо дуже гарне стоїть, і тримає в руках кожен воїн прекрасні квіти. І дивляться, що якийсь стоїть і командує ними. І тії воїни приступаються до неї, віддають їй тії квіти і вітають її з весіллям. Але дивляться на того, що стоїть з бубном. І хотіли його зловити, але він зник, і військо з ним зникло. А тая коро́лівна дуже здивувалася й захотіла дізнатися, що таке. Просить батька, щоб не брала шлюбу рано, щоб ще одну ніч гуляли. І батько дозволив.

Прийшов на другий день вечір. Вийшов той королеви́ч на кухню. Слухає: грають, гуляють. А він став та й плаче і виглядає вовка. Ось тут біжить вовк і каже:

— Не плач! Візьмеш шлюб з тою коро́лівною. На тобі інструмент такий, що як заграє, то стане двадцять чотири музиканти в два ряди перед палацом. І повибігають усі з палацу. Тії музиканти зникнуть, а тебе спіймають. Але як підеш, то щоб не вбирився. І як тебе приведуть до залу, то та коро́лівна буде тебе просити, щоб ти їй інструмент продав. Буде тоді давати дуже багато грошей за нього то ти не продавай, тільки скажи, як тобі дозволить цілу ніч стояти коло свого ліжка, то продаси. Ну, бувай мені здоров! Вже ти мене більше не будеш бачити, бо скільки я маю покутувати?

І зник.

Прийшла ніч. Бере той хлопець свій інструмент і йде. Приходить під палац, став собі під вікном. Як заграв — стало двадцять і чотири музиканти в два ряди, і дуже гарно заграли, так, що аж всю тую музику, що в покоях, заглушили. Тут повибігали з палацу. Дивляться, нема нікого, тільки той хлопець. Зловили його. Приводять до залу. А коро́лівні дуже то сподобалось, і повідає до нього:

— Що ти хочеш за той інструмент? Продай мені!

І дає йому сто тисяч, а він повідає:

— Ой, я не продам! Тільки як дозволите мені, щоб я цілу ніч стояв коло ліжка ясної пані, то дурно віддам.

А ті обернули на жарт і дозволили йому стояти.

От ідуть вони спати. Став королеви́ч коло ліжка. Стоїть. Прийшла коро́лівна з служницею, розібралася, лягає в ліжку. Служниця загасила світло, лягає на другій постелі коло неї, а той хлопець стоїть. Зморив його сон, сів собі, сперся до ліжка та й заснув.

Прийшов ранок. Коро́лівна пробудилася. Дивиться на нього — пізнає, що такий, як той, що доскакував до неї. Придивляється краще — забачила свій перстень в нього на пальці. І дивиться: чобіт йому розпорівся, і видно ту шальку, що вона дала. Вона встає, прибігає до батька з плачем і каже батькові, що то все неправда, що той маршалок повідає. Приводить батька і показує той перстень, що дала, і ту шальку. І каже, що дуже він їй сподобався.

Почали його випитувати, що він за один. Він повідає:

— Я королеви́ч, тільки мене батько наказав стратити за те, що я випустив залізного вовчика з

льоху, котрого батько сплював в степах. Але мене мати дуже жалувала, дала тому маршалкові дуже багато грошей, щоб він мене не стратив, і просила його, щоб він мене взяв на опіку. А він мене покинув!

Тоді справили йому, що було потрібно з одягу, обчистили з попелу, і королівна з ним шлюб взяла. А того маршалка прив'язали до коня такого, що ще ніде ним не їздили, і пустили в степи, щоб його розшарпав на шматки. А вони собі обоє королювали.